

KULDMUNA

NR 105

MÄRTS 2020

IDEE-SAHVER

ÕPETAJAD JAGAVAD MÖTTEID, MIDA KODUS ETTE VÕTTA!

MÄRTSIKUU IDEE-SAHVRIS:

☀️ Kunstiõpetaja Ave üleskutse: „Teeme koos näituse“; lk. 2

☀️ Mänguline ja õpetlik jalutuskäik perega looduses; lk. 3

☀️ Mängud kividega; lk. 4

☀️ Toremaid katseid; lk. 6

☀️ Meisterdame koos; lk. 9

☀️ Suunavaid linke vahvatale koostegemistele; lk. 11

☀️ Nakside meenutusi märtsikuust; lk. 11

☀️ Muumide märts, lk. 16

☀️ Õnnitleme sünnipäevalapsi; lk. 17

HEI, TIBUTARE TUBLID LAPSED!

☀️ KUTSUN TEID JOONISTAMA OMA PEREST JA ÜHISTEST TEGEMISTEST KODUS OLLES.

OLEME KOOS JOONISTAMIST HARJUTANUD. NÜÜD PROOVIGE KUIDAS SEE ISESEISVALT ÕNNESTUB!

VAJA POLE MUUD KUI PABERIT JA JOONISTUSTARBEID (VÄRVIPLIIATSID, VILDIKAD VÕI RASVAKRIIDID) JA JOONISTAMISOOVI.

PALU EMMELT VÕI ISSILT ABI, PILDISTA JA SAADA FOTO OMA TÖÖST MULLE E-MAILILE: kunst@tibutare.edu.ee

KORRALDAN TÖÖDEST VEEBINÄITUSE.

HEAD TEGUTSEMISLUSTI !

KUNSTIÕPETAJA AVE

MÄNGULINE JA ÕPETLIK JALUTUSKÄIK PEREGA LOODUSES

Pakun välja mõningaid mängulisi harjutusi laste kõne arendamiseks ja eeltööks lugema ja kirjutama õpetamisel. Hea mängida kogu perega jalutuskäikudel metsas, pargis või ka oma koduaias.

MUTIONU PIDU

Mutionu Matil on sünnipäev. Ta otsustas korraldada uhke peo ja kutsuda palju külalisi. Kõik metsas elavad tegelased said kutsed, kus kingisooviks midagi, mis algab sama tähega nagu külaline ise.

Näiteks: Sipelgas Sass kingib saapad. Pöder Paul kingib prillid.

(Mida naljakamad nimed ja kingitused, seda lõbusam.)

TEEME KOOS LUULETUSE EHK RIIMUVAD SÕNAD

Näiteks: Ema-isa või suurem õde-vend:

Käes on kevad, paistab päike.

õue läheb suur ja (väike)

Laps leiab riimuva sõna.

Häälikumäng "MIDA MA NÄEN?"

Nimetada ümbritsevas looduses olevaid asju, olendeid jm., mida silm näeb. Üks ütleb, teised arvavad.

Näiteks: Ma näen midagi, mis algab K-ga ja lõpeb K-ga. (KUUSK, KASK)

Ma näen midagi, mis algab T-ga, lõpeb S-ga. (TAEVAS)

Vajadusel aidata last mõne vihjega.

HÄÄLI JA ASTU

Kordamööda nimetavad kõik sõnu ja astuvad häälikes edasi niimitu sammu kui sõnas on häälikuid. Pika hääliku ehk kahe tähe puhul astutakse kaks sammu. Siis jäädakse seisma ja oodatakse uut sõna.

Näiteks: O-R-A-V (4 sammu), S-I-I-L (4 sammu)

ÕIGE VÕI VALE

Kordamööda koostatakse lauseid looduse kohta ja teised arvavad ära, kas see on õige või vale.

Näiteks: KARU MAGAB TALVEUND. (õige)

JÄNESE PESA ON PUU OTSAS. (vale)

Sellest võib kujuneda päris lõbus mäng.

TÄHTI JA SÕNU saab teha õues ka puuoksakestest, käbidest, kivikestest jms.

Joonistada pulgaga liivale või mullale.

TOREDAD TMEISERDUSED Lisaks saab laps korjata jalutuskäigult kaasa looduslikku materjali, millest vastavalt loovusele valmistab toreda meisterduse.

TOREDAT MÄNGULUSTI JA TERVISLIKKE JALUTUSKÄIKE

KEVADISES LOODUSES!

Piilude õpetaja Marika

MÄNGUD KIVIDEGA

KORJA KIVE

Jalutama minnes (metsa, mere äärde, parki jm) korja ja võta kaasa erineva kuju ja suurusega kivikesi. Kodus otsi välja värvid (nt akrüülid, guaššid,

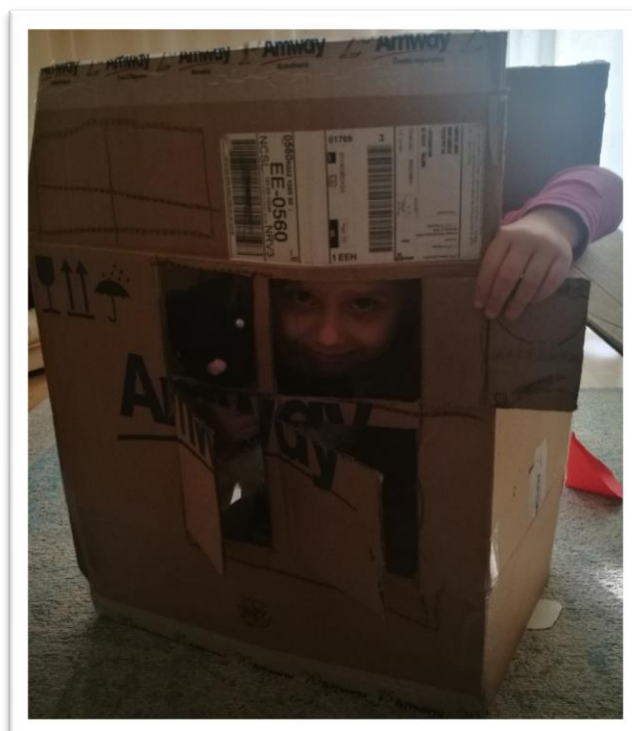

rasvakriidid vm)! Lase fantaasial lennata (joonista kividele, mis sulle meeldib: putukad, loomad, erinevad näod jt.

☀ POEMÄNG

Nüüd saad soovi korral avada nt „kivipoe“. Kujunda selleks vajaminev: joonista poele silt, lõika valmis raha ja kirjuta peale numbrid. Vajadusel palu emmel, issil, õel, vennal ette kirjutada. Võibki poemäng alata!

KASTID

Anna lapsele kätte kõiksugused tühjad kastid ja karbid. Neid saab kasutada nt. poe ehitamiseks!

Laskem lastel loovalt tegutseda ja ise mõelda. Igavus tuleb isegi kasuks... just siis leiab laps omale tegevust ja seeläbi areneb ka tema loovus.

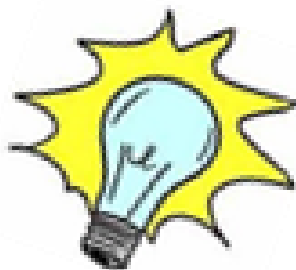
Theresa igatahes tahab juba jälle mere äärde minna kive korjama ☺ Eks see loodusliku

materjaliga toimetamine on vahelduseks ikka huvitav!!!

Tibude õpetaja Mari

TOREDAID KATSEID

TEEME VIKERKAARE

VAJA: 5 või 7 läbipaistvat klaasi/topsi, majapidamispaber, toiduvärv või guašš ja vesi.

TEGEVUSKÄIK: pane topsid ritta, vala vesi 1,3,5 ja 7 topsi. Lisa värvid: 1 ja 7 topsi punane värv; 3 kollane värv; 5 sinine värv.

Voldi majapidamispaber kokku ja murra pooleks, aseta iga topsi vahele üks paber nii, et üks ots on ühes, teine teises topsis.

Nüüd ole kannatlik ja oota! See võtab paar-kolm tundi. Katse tulemus on näha siis, kui igas topsis on veetase võrdne.

TULEMUS: värvide segunemine, vikerkaar!

SOOVILILL

VAJA: Paber, pliiatsid, käärid, madal anum, vesi.

TEGEVUSKÄIK: Joonista lill ja värvi. Kirjuta lille südamikule ilus soov. Lõika lill välja ja voldi õielehed järjest keskele kokku. Vala anumasse vett ja aseta õienupp ettevaatlikult vette!

Nüüd jääb üle vaid oodata!

VESI KLAASIS

VAJA: klaas, vesi, paber või papp

TEGEVUSKÄIK: täida klaas veega, pane paber klaasile. Hoia kätt paberil ja keera klaas kiirelt ringi, võta käsi paberilt ära. Voilaaaa! Tee katset kindlasti kraanikausi või vanni kohal, sest see ei pruugi Sul esimese korraga õnnestuda.

ÕHUPALLIKATSE

VAJA: õhupall, tühi pudel, äädikas, sooda, lusikas, lehter (suurema õe, venna, ema või isa abi).

TEGEVUSKÄIK: Pane lusikaga sooda õhupalli sisse. Vala pudelisse äädikat. Nüüd pane õhupall pudeli külge (aita last). Vala sooda õhupallist pudelisse. Oota ja vaata, mis juhtub!

MEISTERDAME KOOS

LIIVATAIGNAST TOREDAD ASJAD

Soolataigen on üks lihtsamaid ja populaarsemaid viise, kuidas lapsega meisterdamist, “mõkerdamist” alustada.

SOOLATAIGNA VALMISTAMISEKS LÄHEB VAJA: 2 tassi jahu, 1 tass peensoola, 1 tass vett, kauss, tass ja soovi korral mikser.

VALMISTUSKÄIK: Sega sool ja jahu kergelt omavahel ning lisa vesi. Sõtku kas käega või mikserda mikseriga segamini. Juhul, kui kasutad mikserit, siis sõtku lõpus taigen kergelt ka käega läbi.

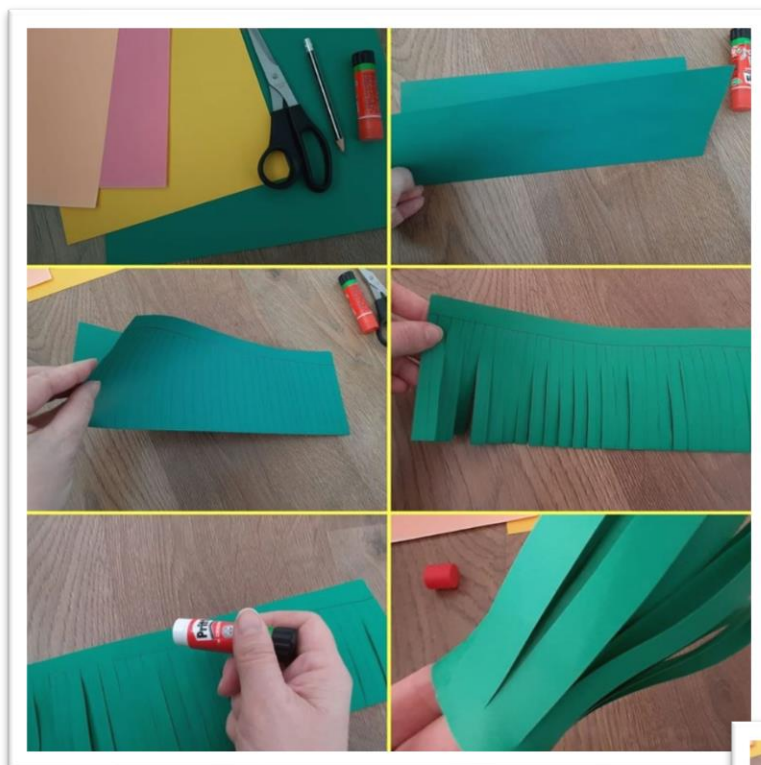
Tekstuur peaks jääma nagu voolimismass: mitte liiga rabe ega ka liiga kleepuv. Vajadusel lisa kas jahu või vett.

KLEEPETÖÖD

VAJA: värvipaberid, liim, laarid, pliiatsid

Muudkui voldi, lõika, värvi ja kleebi! Mõnusaid koostegemisi!

keera rulli.

Järgmiseks võta paber, millest soovid lilleõisi teha. Joonista lilled (õite joonistamiseks kasuta nt liimipulka). Lõika välja ja värvi südamikud. Kleebi varem valminud rohelisele „põõsale“.

Hea nõuanne: „põõsast“ murra ja painuta veidi kaharamaks.

Ja oplaad, ongi ilus õites kimp või põõsas!

TEGEVUSKÄIK: Murra roheline paber pikuti pooleks. Lõika ristipidi paberile sälgud (Alusta kinnise poole pealt; Et ülesannet lihtsamaks teha, tõmba ette jooned). Pane alumisele servale liimi ja

SUUNAVAIK LINKE VAHVATELE KOOSTEGEMISTELE

Armas lugeja! Järgnevad lingid on viited erinevatele tegevustele. Nende alt leiad teiste lasteaednike tegevusi nii meisterdustes, liikumises, muusikas jms. Põnevad uurimist ja ideede leidmisi!

https://docs.google.com/document/d/1Ta1lBg5T8mjuEsyOsAhTlOhbHk0mViC90kVhnjALFJ8/mobilebasic?urp=gmail_link (avastusõpe, meisterdamine, tähtede kirjutamine, matemaatika, muusika, liikumine)

<https://kooliksvalmis.ee/> (mõnusat uurimist 5-7 aastastele)

https://nami-nami.ee/uudis/3227/roheline_sibul?fbclid=IwAR2iZMABwYM3hQsaQPQV-aJyPWKtz6UPEBUu1Z6hh8e1IUAAc0Je4PLJeu4 (mõtteid rohenäppudele)

NAKSIDE MEENUTUSI MÄRTSIKUUST

Nakside väikesed aednikud tegid kevadtöödega algust juba täitsa märtsikuu alguses. Algas

aedniku uus aastaring. Sügisel kogutud ja talve läbi kuivatatud lilleseemned külvasime jälle karpidesse ning kõik algas otsast peale. Pidevalt mulda kastes, pistid esimesed lilletaimed juba nädala pärast

pead mullast välja. Laste ülesandeks oli jälgida, et lillekestel oleks piisavalt juua ja valgust- karbikesi tuli paari päeva tagant ringi keerata, muidu kasvavad kõverad

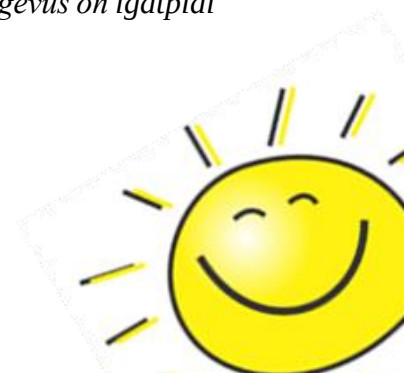

taimed. Kuna kevad oli varajane ja toailled kuidagi õnnetu väljanägemisega, siis laste abiga said ka need uutesse pottidesse ümberistutatud. Millise

õhinapõhisusega kevadtöid tehti – tore oli tegusaid lapsi juhendada ja jälgida. Kahjuks tuli paha viirus vahele, lapsed pidid koju jääma ja nüüd jäi kastmine õpetaja õlule, aga pole hullu, küllap hakkama ma saan. Loodame, kui läheb taimede ümberistutamiseks kasvupottidesse on lapsed jälle lasteaias tagasi.

☀️ ÜLESKUTSE VANEMATELE JA LASTELE!

Pange Teiegi kodus koos aknalauale karbikesse kasvama kevadpühadeks muru, külvake lilleseemneid, et hiljem koos ilus lillepeenar aeda või rõdule rajada ning kasvatage aknalaua topsides maitserohelist. Hoolitsemine jätke lastele ja nii kasvatate neis kohusetundlikkust ja armastust, huvi looduse vastu ning muidu ka ilus silmale vaadata ja kõik see tegevus on igatpidi tervislik pealekauba. Jõudu tööle!

Teisel märtsikuu nädalal jõudis meie rühma ka hiidtigude paar, kelle eest oli vaja õppida hoolitsema. Esmane mõte, et lapsed neid pelgavad, osutus vaid kartuseks. Hoolitsejatest tekkis lausa järjekord – kõik olid nõus neid toitma, pesema, valvama. Kahjuks said teod olla meie rühmas vaid kahe nädala asemel ühe, nagu lapsedki viidi nad valverühma. Varsti kohtume jälle.

Naksmannid hakkavad sügisest koolis käima ja oi kui tähtis on, et lapsed kuulaksid oma õpetajat, jätaaks meelde neile antud kodused pisiülesanded – et ikka seda vastutus- ja kohusetunnet

kasvatada. Algul olid ainult paar last paid, aga mida aeg edasi,

seda tublimateks ja kohusetundlikumateks lapsed muutusid. Näiteks

märtsikuu kohustuste hulka kuulusid nii maskide ja lemmik raamatute kaasa võtmine. Selle viimase korralduse täitmisega said juba KÕIK lapsed hakkama- juhhei! Milleks maskid, milleks raamatud? Ikka selleks, et alanud teatrikuud

veidi tähistada. Lastega sai läbiviidud meeleolukaid teatriga seonduvaid jutuajamisi, mängitud

erinevaid laste poolt alatatud situatsioonimänge ja meisterdatud ka endile üks naljakas mask ning raamat, kuhu sai sisse kirjutatud kõik mis meelel. Jutuajamiste käigus saadi teada, miks on teatri sümboliteks naerev ja nuttev mask, milliseid teatreid on Eestis ja milleks neid vaja on, kes teatris töötavad ja mida nad seal teevad. Tegime lastega praktiliselt läbi, kui palju on teatris erinevaid töötajaid- alates direktorist kuni piletimüüjani jne. Otto: "Poleks uskunudki, et

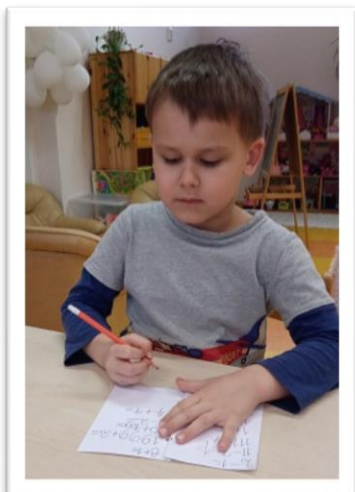

neid nii palju on!" Töötajate rolle jagades tuli lastest rühmas puudu ja nii mõnelgi tuli täita isegi kolme erinevat töökohustust. Rühm oli signat- signat täis, kõik võtsid oma töökohustusi ikka täie tõsidusega. Nii valmis lühilavastus „Banaan Eestimaal“, millega plaanisime minna esinema Teelahkme Lasteaeda „Luulekarussellile 2020“. Ise tehtud, hästi tehtud vanasõna sobib kenasti meie meisterdamise tegevusega kokku, kus iga

laps valmistas ise endale meelepärastest materjalidest omanäolise maski, millega oli tore hiljem jälle rühmas teatrit teha.

Viimaseks koostegemiseks jäi märtsikuus emakeelepäeva tähistamine koos Muumidega. Kuna "Luulekarussell 2020" jäeti Eestis leviva haiguspuhangu tõttu ära, siis otsustasime õpetaja Heliniga, et korraldame koos kahe rühmaga ise ühe vahva mängupeo. Peo juhatas sisse Helin pisikese tutvustusega, mis on eesti keel ja miks

me seda päeva tähistame. Järgmisena olid arutusel kõnekäändude tähendused: jännes püksis, isal on kuldsed käed, sööb mõlema suupoolega, suur tükk ajab suu lõhki - väga naljakaid ja omapäraseid variante pakkusid lapsed. Veel tutvustasid lapsed oma kodust ülesannet -

koos perega tuli valida ja paberile kirjutada kõige ilusam eestikeelne sõna- nii palju armsaid ja imeilusaid sõnu oli välja toodud. Ühismängudes pidid lapsed teadma oma eesnime ja mitmest tähest nimi koosneb ning kaasa mängima laulumängu

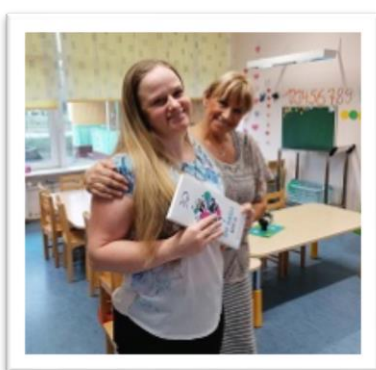
"Üks mul ütles: üh, üh, ühüüü".

Oi kui keeruline oli järele korrata hääldamisharjutusi

"Kummitus kummitas kummutis", „Kütt kuulis kitse karjamaal karjumas, kütt küsis kohe karjase käest, kas karu karjas käind“. Naksid ja Muumid koostöös moodustasid ka I; O; U tähti, sebmist kui palju, enne kui täht valmis sai.

KÕIGE TÄHTSAM OSA MÄNGUPEOL OLII HERTA ELIISI, KATARINA SASKIA JA OTTO ESINEMINE H.MÄND'I LUULETUSEGA "BANAAN POOLAMAAL" (mille kohandas õpetaja Sirje luuletuseks „Banaan Eestimaal“) ja MUUMIDE MARTA LOORE ESINEMINE LUULETUSEGA "LAPSE KASVAMISE LUGU", mille autoriks oli õpetaja Helin. Lapsed esinesid uskumatult julgelt, emotsionaalselt, enesekindlalt. AITÄH! AITÄH! AITÄH! Tänukiri ja maius kuulusid neile igati ära. Peo lõpus

tantsiti laulumängu "Me lähme rukist lõikama", tehti koos üks suur ühine kalli-kalli ja siis ootas Muumikaid karukoopas lutipulgakomm ja Naksmanne külmpapis jäätis. Õpetaja abide Pireti ja Kristiina arvates oli see pidu lastega nii ilus. Meie õhinapõhise mängupeo filmis üles Aili- tänud talle.

Märtsikuu tegemistele pani käe ette paha viirus, aga varsti kohtume jälle ja jätkame sealt, kus pooleli jäi.

Meenutusi jagas õpetaja Sirje

MUUMIDE MÄRTS

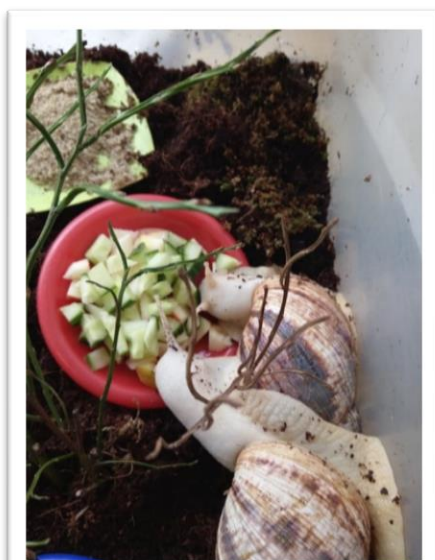

Muumide märtsi esimesed nädalad läksid õpitähe all!

Hoolitsesime lemmikute eest...

õppisime tähti...

meisterdasime....

tegime kunsti...

ja alustasime kevdtöödega...

(peiulillede seemnete sorteerimine ja külvamine)

ÕNNITLEME APRILLIKUU SÜNNIPÄEVALAPSI!

4.aprill - **LEA LUUKAS**

6.aprill - **MEELIKA KIHVA**

Toimetas: õp. Virge

KOHTUMISENI!